

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, adresat participanților la [Seminarul](#) cu tema "Receptarea hotărârilor Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe, Creta, 2016", la Facultatea de Teologie Ortodoxă "Justinian Patriarhul" din București

În [ședința de lucru din data de 28-29 octombrie 2016](#), Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a examinat, pentru prima dată, rezultatele participării delegației Bisericii Ortodoxe Române la lucrările [Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe](#), care au avut loc la Academia Ortodoxă din Creta, în perioada 16-26 iunie 2016.

Este necesar să subliniem, încă de la început, dimensiunea liturgică, de comuniune euharistică ortodoxă în Sfânta Liturghie, a Sinodului, începând cu ziua de 19 iunie 2016, la praznicul Pogorârii Duhului Sfânt, care a marcat deschiderea Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe, prin [coliturghisirea întâistătorilor celor zece Biserici prezente](#), în Catedrala mitropolitană Sfântul Mina din Heraklion, și [coliturghisirea acestora din data de 26 iunie 2016, Duminica Tuturor Sfinților, în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din Chania](#), la încheierea lucrărilor Sinodului. În ambele momente solemne s-a exprimat, în modul cel mai vizibil și mai înalt, unitatea în dreapta credință prin comuniunea euharistică, deoarece nu se poate realiza comuniunea euharistică fără mărturisirea împreună a dreptei credințe.

De asemenea, în fiecare zi, dimineața, înainte de lucrările în plen, a fost săvârșită Sfânta Liturghie de reprezentanții unei alte Biserici Ortodoxe autocefale, participanții la Sinod făcând astfel experiența practică a comuniunii în rugăciune și apoi a dialogului pentru exprimarea coresponsabilității pastorale în desfășurarea lucrărilor Sinodului în ședințe plene. În acest sens, toți cei prezenți la Sinod au înțeles importanța exercițiului sau a practicii sinodalității nu doar la nivel local de Biserică autocefală, ci și la nivel universal, spre a exprima împreună, nu izolat, coresponsabilitatea episcopatului ortodox universal în păstrarea unității de credință ortodoxă, a vieții sacramentale și a disciplinei canonice a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică, adică a Ortodoxiei Universale. În pofida absenței surprinzătoare și, desigur, regretabile a patru Biserici Ortodoxe autocefale, Sfântul și Marele Sinod din Creta a fost un eveniment spiritual major al Ortodoxiei, care, după decenii de alternanță între pregătiri și amânări, entuziasm și ezitări, a dezbătut, amendat și aprobat documente semnificative pentru viața și misiunea Bisericii Ortodoxe, în contextul complex al lumii de azi. Astfel, [Enciclica](#), [Mesajul](#) și cele [șase documente](#), aprobate de toți întâistătorii Bisericilor prezente și de majoritatea copleșitoare a ierarhilor prezenți la lucrările Sfântului și Marelui Sinod din Creta, descriu problemele majore care afectează viața și [misiunea Bisericii Ortodoxe azi](#), precum și [relațiile acesteia cu ansamblul lumii creștine](#), cu adepții altor religii și cu o societate tot mai secularizată. Totodată, documentele aprobate de Sfântul și Marele Sinod nu formulează dogme noi, ci reprezintă o reafirmare a continuității în mărturisirea credinței ortodoxe a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică, în continuitate cu învățătura de credință propovăduită de Sfinții Apostoli și de Sfinții Părinți ai Bisericii, în continuitate cu cele șapte Sinoade Ecumenice, dar și cu Sinoadele ortodoxe care au urmat acestora, începând cu secolul al IX-lea și continuând cu mileniul al II-lea, apărând credința ortodoxă în fața unor învățături greșite apărute mai ales în creștinismul apusean. Astfel, Sinodul din Creta a confirmat tradiția sinodală ortodoxă anterioară și a recunoscut valoarea universală a altor sinoade de importanță majoră din istoria Bisericii Ortodoxe (inclusiv a Sinodului de la Iași din anul 1642).

Participanții la Sinodul din Creta au transmis creștinilor care nu aparțin Bisericii Ortodoxe un mesaj de dialog și cooperare practică. În același timp, ei au adresat lumii întregi un apel la solidaritate în fața multiplelor forme ale suferinței oamenilor în lumea de azi. Totodată, Sinodul din Creta afirmă explicit că numai Biserica Ortodoxă este "Biserica Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică" și, prin urmare, restaurarea unității cu ceilalți creștini se realizează în Biserica Una, pe baza credinței ortodoxe, deoarece ceilalți creștini "s-au abătut de la adevărata credință a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică" (art. 21 al documentului [Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine](#)).

Într-o evaluare generală a desfășurării și rezultatelor Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe se poate constata că [delegația Bisericii Ortodoxe Române a participat activ la lucrări și a fost apreciată de cei prezenți la Sinodul din Creta](#).

Lucrările Sinodului s-au desfășurat într-o atmosferă de bucurie frățească și de coresponsabilitate pastorală ortodoxă, având o dinamică realistă în dezbateri și formulări ale documentelor prezentate. Participarea a peste 300 de ierarhi, clerici și profesori de teologie din zece Biserici Ortodoxe autocefale a arătat că Ortodoxia se poate întruni și lucra într-un Sfânt și Mare Sinod, deși la nivel național fiecare ierarh are doar experiența Sinodului Bisericii autocefale respective.

Având în vedere unele critici sau puncte de vedere divergente în special în ceea ce privește dialogul creștinilor ortodocși cu alți creștini, Biserica Ortodoxă Română subliniază constant faptul că mărturisirea dreptei credințe și a valorilor eterne ale Ortodoxiei trebuie făcută fără niciun compromis dogmatic, dar nu în duh de ură confesională, ci în stare de smerenie și având în suflet iubirea creștină pe care ne-o recomandă Sfântul Apostol Pavel când vorbește despre "credința lucrătoare prin iubire" (Galateni 5, 6). Așadar, afirmarea Ortodoxiei ca dreaptă credință și dreaptă viețuire, precum și efortul de a coopera cu alți creștini, pentru a da o mărturie comună într-o lume din ce în ce mai secularizată, a fost lumina care a călăuzit lucrările Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe din Creta. Totuși, timpul nu a fost totdeauna suficient pentru a aprofunda și nuanța toate documentele dezbătute, în special documentul privind [Relațiile Ortodoxiei cu ansamblul lumii creștine](#).

Întrucât ne adresăm acum participanților la o întrunire teologică academică, precizăm că un rol deosebit de important în cunoașterea și evaluarea hotărârilor Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe îl au și [facultățile de teologie ortodoxă](#), ca spații de dezbateri și de aprofundare a acestora, pentru înțelegerea completă a hotărârilor Sinodului din Creta. De altfel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, când s-a exprimat asupra conținutului documentelor Sinodului din Creta, a subliniat faptul că, pentru a se evita interpretări negative cu consecințe dăunătoare pentru unitatea și viața Bisericii Ortodoxe, ["textele pot fi explicitate, nuanțate sau dezvoltate de un viitor Sfânt și Mare Sinod al Bisericii Ortodoxe"](#).

În efortul misionar pe care Patriarhia Română îl susține constant, inclusiv în procesul de reflecție și înțelegere completă a documentelor Sinodului din Creta, alături de facultățile de teologie, se înscrie și activitatea Centrului de Presă Basilica al Patriarhiei Române, care, prin ostentivitatea sa, a fost activ și eficient atât în timpul lucrărilor Sinodului din Creta, cât și după acest eveniment.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, [în ședința sa de lucru din data de 16 decembrie 2016](#), a reiterat faptul că orice lămurire privind expunerea credinței ortodoxe trebuie făcută în interiorul comuniunii bisericești, nu în stare de răzvrătire și dezbinare, deoarece Duhul Sfânt este, în același timp, Duhul Adevărului (cf. Ioan 16,13) și Duhul comuniunii (cf. 2 Corinteni 13,13).

Nu este suficient să iubim o Ortodoxie ideală, ci trebuie să cunoaștem și să ajutăm concret Ortodoxia reală de astăzi. În acest sens, trebuie să cunoaștem problemele reale ale Ortodoxiei din țări majoritar ortodoxe, precum și ale Ortodoxiei din țări unde creștinii ortodocși sunt minoritari, pentru a împlini toată responsabilitatea noastră ca membri ai Ortodoxiei

sobornicești sau universale. Activitatea pastorală și misionară a Bisericii Ortodoxe universale trebuie să țină cont astăzi de problemele și provocările contemporane, întrucât scopul principal al lucrării pastorale și misionare a Bisericii este sfințirea și mântuirea oamenilor de azi care sunt chemați, ca și generațiile precedente, la dobândirea vieții veșnice în iubirea și lumina Împărăției Preasfintei Treimi.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute, așa cum s-a exprimat speranța și în [Mesajul Sinodului din Creta](#), să putem organiza întâlniri ritmice ale [Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe](#), o dată la șapte sau zece ani, pentru a fi mai bine pregătiți în chemarea noastră de mărturisitori și trăitori ai drepte credințe, spre slava Preasfintei Treimi și spre folosul pastoral și misionar al Bisericii Ortodoxe din întreaga lume.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Sursa: basilica.ro

Credit: Ziarul Lumina